

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ | 05.04.2023

INSETE: Οι 49 ειδικότητες με τις κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες για τη διατήρηση και αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουρισμού

Σε 49 ανέρχονται οι ειδικότητες και τα επαγγέλματα που εκτιμάται ότι είναι κατά προτεραιότητα σημαντικά για την ενίσχυση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουρισμού και πρέπει να αποτελέσουν τις εθνικές προτεραιότητες επαγγελματικής κατάρτισης, σύμφωνα με τη μελέτη: [«Οι ανάγκες επαγγελματικής κατάρτισης \(reskilling/upskilling\) του ανθρώπινου δυναμικού στον τουρισμό»](#) που εκπονήθηκε από την Deloitte για λογαριασμό του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (INSETE).

Οι ειδικότητες που αναγνωρίστηκαν ως σημαντικές αντιστοιχήθηκαν με 99 πεδία κρίσιμων γνώσεων και δεξιοτήτων με στόχο τη διαμόρφωση του κατάλληλου εκπαιδευτικού περιεχομένου που απαιτείται να έχουν τα προγράμματα κατάρτισης στον τουριστικό τομέα.

Το συνεκτικό αυτό πλαίσιο με τις ανάγκες κατάρτισης και αναβάθμισης δεξιοτήτων βασίζεται στις τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες της αγοράς και πρέπει να αποτελέσει κομβικό σημείο αναφοράς ως προς τη δημιουργία προγραμμάτων με στόχο τη συνεχή ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στον τουριστικό τομέα. Η σημασία του ανθρώπινου δυναμικού είναι καθοριστική ιδιαίτερα όταν οι διεθνείς μετρήσεις επιβεβαιώνουν την υψηλή κατάταξη της Ελλάδας στον τομέα της φιλοξενίας και τις υψηλές επιδόσεις στην φιλικότητα και την εξυπηρέτηση των επισκεπτών.

Η σημερινή κατάσταση αναφορικά με την απασχόληση

Η Ελλάδα εμφανίζει υψηλά ποσοστά απασχόλησης στο τουριστικό οικοσύστημα, με το συνολικό ανθρώπινο δυναμικό να ξεπερνάει το 1 εκατ. Επιπλέον, αναμένεται περαιτέρω αύξηση των θέσεων απασχόλησης στον τομέα των καταλυμάτων και της εστίασης, καθώς και ευρύτερα των θέσεων υψηλής ειδίκευσης στον τουρισμό μέχρι το 2030.

Η διετία 2021-2022 υπήρξε μεταβατική περίοδος στην προσπάθεια ανάκαμψης του τομέα από τις συνέπειες πανδημίας. Αναφορικά με την απασχόληση, [στην αιχμή της σαιζόν του 2022 διαπιστώθηκαν 60.225 ελλείψεις θέσεων προσωπικού στα ξενοδοχεία](#). Επιπλέον, μεγάλο ποσοστό ξενοδοχείων εμφάνισαν ελλείψεις, τόσο σε βασικές ειδικότητες και θέσεις όσο και σε διοικητικές θέσεις. Αναφορικά με το εκπαιδευτικό επίπεδο των εργαζομένων του τομέα στην Ελλάδα, μόλις το 24% των εργαζομένων στα ξενοδοχειακά καταλύματα είναι απόφοιτοι τουριστικών σχολών, με την πλειοψηφία αυτών να απασχολείται σε ξενοδοχεία 4 και 5 αστέρων.

Επιτακτική η ανάγκη για έγκαιρη και αποτελεσματική προσαρμογή της τουριστικής εκπαίδευσης στις σύγχρονες τάσεις

Η Ελλάδα γενικά κατατάσσεται χαμηλά στον τομέα των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, με χαμηλές επιδόσεις στους τρεις πυλώνες του Ευρωπαϊκού Δείκτη Δεξιοτήτων και στους δείκτες επαγγελματικής εκπαίδευσης και διασύνδεσης με την αγορά εργασίας, όπως διαπιστώνεται στη μελέτη.

Ειδικότερα, ο τουρισμός επηρεάζεται σημαντικά από τους τρέχοντες κοινωνικούς και τεχνολογικούς μετασχηματισμούς. Οι μετασχηματισμοί αυτοί αποτελούν καίριες προκλήσεις, διαμορφώνουν νέα επιχειρηματικά μοντέλα και δημιουργούν την ανάγκη για ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων, οι οποίες θα ανταποκρίνονται στις διαρκώς μεταβαλλόμενες ανάγκες του τομέα.

Η εμφάνιση της πανδημίας, παράλληλα, αποτέλεσε μια μεγάλη πρόκληση καθώς η ανάκαμψη του τουρισμού απαιτούσε εκπαίδευση και κατάρτιση, σε τομείς όπως η αυτοματοποίηση, η ανάλυση δεδομένων, η ασφάλεια των δεδομένων και οι συνθήκες ασφάλειας και υγιεινής.

Αν επιπρόσθετα ληφθούν υπόψη, η υψηλή αξία του ανθρώπινου δυναμικού ως ισχυρού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος και σημείου διαφοροποίησης για τον ελληνικό τουρισμό, σε έναν κόσμο που διαρκώς απαιτεί προσωποποιημένες υπηρεσίες, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη για έγκαιρη και αποτελεσματική προσαρμογή της εκπαίδευσης και κατάρτισης στις σύγχρονες τάσεις.

Η στρατηγική αξιοποίηση των συμπερασμάτων της μελέτης «Ελληνικός Τουρισμός 2030 | Σχέδια Δράσης»

Η αναγνώριση των 49 βασικών ειδικοτήτων και επαγγελμάτων βασίστηκε στα συμπεράσματα και αποτελέσματα της [μελέτης «Ελληνικός Τουρισμός 2030 | Σχέδια Δράσης»](#) εστιάζοντας στον στρατηγικό άξονα «Ενίσχυση δεξιοτήτων και ανάπτυξη επιχειρηματικότητας» με στόχο την αναβάθμιση της κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού στον τουριστικό τομέα. Συνεπώς, η ανάδειξη των κρίσιμων ειδικοτήτων και επαγγελμάτων στηρίχτηκε στα τουριστικά προϊόντα (5 κύρια και τα 7 συμπληρωματικά) του χαρτοφυλακίου και την αλυσίδα αξίας του ελληνικού τουρισμού.

Σε αυτό το πλαίσιο, συνεκτιμήθηκαν βασικές τάσεις, προκλήσεις και εξελίξεις στην παγκόσμια τουριστική βιομηχανία, καλές πρακτικές και επιτυχημένα παραδείγματα από την Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς και στατιστικά στοιχεία και έρευνες από διάφορες πηγές.

Ταυτόχρονα, η αναγνώριση των 99 βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων, αντιστοιχούν σε 5 βασικές κατηγορίες με υψηλή σημασία και αντίκτυπο για τον ελληνικό τουρισμό, όπως είναι οι κοινωνικές, οι διοικητικές, οι τεχνικές, οι οργανωσιακές και οι ψηφιακές. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε αντιστοίχιση των κύριων γνώσεων και δεξιοτήτων σε 3 κρίσιμους άξονες (α. διαφορετικότητα, ισότητα και συμπερίληψη, β. βιωσιμότητα, γ. ψηφιακός μετασχηματισμός) στη βάση βέλτιστων πρακτικών.

Προδιαγραφές και χρηματοδότηση για τη δημιουργία συγχρόνων προγραμμάτων κατάρτισης

Η μελέτη αποτελεί μια σφαιρική χαρτογράφηση με τις γνώσεις και δεξιότητες που κάθε εργαζόμενος με την εκάστοτε ειδικότητα θα πρέπει να διαθέτει. Οι γνώσεις και δεξιότητες που παρουσιάζονται είναι συνυφασμένες με τη δια βίου μάθηση και συνεχή προσπάθεια του εργαζόμενου για βελτίωση σε επαγγελματικό επίπεδο. Οι προτάσεις περιλαμβάνουν το σύνολο των γνώσεων και δεξιοτήτων που ένας εργαζόμενος ιδανικά καλείται να διαθέτει σε πλήρη ανάπτυξη του επαγγελματικού του προφίλ. Το πλέγμα γνώσεων και δεξιοτήτων που παρουσιάζεται, αποτελεί το πλήρες εύρος ενός πλάνου δια βίου

κατάρτισης. Το πλάνο αυτό, θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη στη δημιουργία διαφορετικών προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ανάλογα με το είδος, τους στόχους και τη διάρκεια του προγράμματος σπουδών που κατά περίπτωση δημιουργείται, καθορίζεται και ο βαθμός στον οποίο οι καταρτιζόμενοι θα κατέχουν τις αντίστοιχες δεξιότητες. Μπορεί, επίσης, να αποτελέσει ένα συγκεκριμένο πλαίσιο αναφοράς σχετικά με τις ελλείψεις γνώσεων και δεξιοτήτων των επαγγελματιών.

Στην παρούσα φάση, η χώρα μας διαθέτει πολύ σημαντικούς ευρωπαϊκούς χρηματοδοτικούς πόρους που πρέπει να επενδυθούν με αποτελεσματικότητα για δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης. Το συνολικό ύψος χρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και το Ταμείο Ανάκαμψης που αφορούν προγράμματα κατάρτισης στην Ελλάδα, ανέρχεται σε περίπου 2,2-2,3 δισ. ευρώ. Η αποτελεσματική επένδυση αυτών των πόρων μπορεί να θέσει τις βάσεις για την συνεχή αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, καθώς και για τη μελλοντική εξέλιξη των τουριστικών υπηρεσιών. Αρκεί οι πόροι αυτοί να αξιοποιηθούν στρατηγικά, επικεντρωμένα και αποτελεσματικά. Είναι ευνόητο, επίσης, ότι το τουριστικό οικοσύστημα δικαιούται την επένδυση ενός σημαντικού τμήματος των πόρων αυτών, αντίστοιχου με τη σημασία και τη συμβολή του τουρισμού στην ελληνική οικονομία.

Συμπερασματικά, η παραπάνω μελέτη αποδεικνύει ότι υπάρχουν όλες οι προϋποθέσεις για την αναβάθμιση των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού στον τουρισμό και πλέον δεν πρέπει να χαθεί άλλη ευκαιρία προς αυτή την κατεύθυνση.

***Οι 49 ειδικότητες και τα επαγγέλματα που εκτιμάται ότι είναι σημαντικές για την ενίσχυση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουρισμού:** Επαγγελματίας ταξιδιωτικού γραφείου, Ξεναγός εκδρομής, Εξειδικευμένος ταξιδιωτικός σύμβουλος για αναδυόμενες αγορές, Εξειδικευμένος σύμβουλος ταξιδιών, Γενικός Διευθυντής Επιχειρήσεων Φιλοξενίας, Υπεύθυνος Δημοσίων Σχέσεων σε επιχειρήσεις φιλοξενίας, Υπάλληλος υποδοχής Ξενοδοχείου, Υπάλληλος ξενοδοχειακών κρατήσεων, Υπεύθυνος Δημιουργίας Εμπειριών, Υπεύθυνος Τιμολογιακής Πολιτικής, Ειδικός πωλήσεων & marketing, Καμαριέρα, Καθαριστές & βοηθοί, Τεχνική Υποστήριξη & Συντήρηση, Υπεύθυνος Τμήματος Πληροφορικής, Μπάτλερ, Προϊστάμενος τμήματος F&B, Μετρ, Σερβιτόρος, Μάγειρας κατηγορίας Α', Β', Γ', Βοηθοί κουζίνας, Οινοχόος, Ζαχαροπλάστης, Λαντζιέρης, Μπαρίστα, Μπαρτεντερ, Υπάλληλος σκαφών αναψυχής, Υπάλληλος κρουαζιερόπλοιου, Ξεναγός Πολιτιστικών/ Θρησκευτικών Χώρων, Ειδικός προώθησης / διαφήμισης μουσείων, Ειδικός Θρησκευτικού Τουρισμού και Προσκυνηματικών Περιηγήσεων, Ξεναγός πόλης, Υπεύθυνος διοργάνωσης εκδηλώσεων, Υπεύθυνος υπαίθριων δραστηριοτήτων/ εμπειριών αγροτουρισμού, Ειδικός γευσιγνωσίας οίνου, Ειδικός Λουτροθεραπείας / Θαλασσοθεραπείας, Υπεύθυνος λειτουργίας Κέντρου Υγείας Ευεξίας, Υπεύθυνος για τις αθλητικές δραστηριότητες / δραστηριότητες ευεξίας, Χειροπράκτης, Υπεύθυνος για το ψηφιακό μάρκετινγκ, Υπεύθυνος βιώσιμης λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων, Επαγγελματίας βιώσιμης διαχείρισης προορισμών, Διερμηνέας νοηματικής γλώσσας, Υπεύθυνος Προσβάσιμου Τουρισμού, Ειδικός πώλησης/ενοικίασης πολυτελών ακινήτων, Επαγγελματίας με μεγάλη επιρροή και ακόλουθους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, Ταξιδιωτικός συντάκτης, Ταξιδιωτικός φωτογράφος, Υπεύθυνος ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων.